

1911. JULIUS 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

L. ÉVF.

KÖZLÖNYE

13. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☜
(Telefon: 37—22.)

Erdőgazdasági kérdések.

(Befejezés.)

A kincstári erdők egyik inkább lokális jellegű kérdésével foglalkozott Pop C. István. A Topánfalva vidéki román nép sérelmeit panaszolta el, amely állítólag nem kaphat fát a kincstári erdőkből, annak nagyban való értékesítése miatt, és nem kap legelőt a nagy kiterjedésű havasokon.

A kincstári erdők fatermésének nagyban és hosszú időre való lekötése tényleg sok helyen vezetett oda, hogy a helyi kisipar, ideértve a kisebb magánfűrészeket is, nem juthatván a kellő nyersanyaghoz, visszafejlődött. De azt is tudjuk, hogy a kincstári erdők adminisztrációját éppen a topánfalvai faiparosok szükségleteinek kielégítése már másfél évtized előtt is foglalkoztatta s így valóban szinte hihetetlennek tetszik, hogy ez a kérdés ne juthatott volna azóta oly megoldásra, amely minden méltányos kívánságot kielégít, mert csak természetes, hogy az ősi szabad falopást, amely azon a vidéken divik, rendszerré avatni nem lehet.

S amint Máramaros vármegyében sikerült a kincstári havasoknak bárczázás útján való értékesítésével a nép igényeit kielégi-

teni, azonképen bizonyára ezen a vidéken sem lehetetlen oly módot találni, amely a birtokos kincstár, az illető vidék és a közjó érdekeinek egyaránt megfelel. Hogy az „erdőőr urak“ néha két havast is lefoglalnak a maguk részére, amint Pop C. István állítja, alig hihetjük, hacsak nem oly előhavasi réteket vagy legelőket nem nevezett el havasoknak, amelyek az illetményállatok legeltetési szükségletének megfelelő mértékben a személyzet részére fentartattak. De hát ezek terjedelme nem lehet olyan, hogy számottevő legyen.

Számos kifogása volt azonban Pop C. Istvánnak a községi erdők adminisztrációja ellen is, amely szerinte jövedelmet egyáltalában nem biztosít a birtokosnak, csak költségeket okoz. Hát persze, ahol már teljesen tönkretett erdők kerültek állami kezelésbe, ott jövedelemről csak a távoli jövőben lehet szó, erről azonban nem tehet magában véve az állami kezelés. De így legalább az unokáknak van kilátásuk arra, hogy erdejüknök hasznát látják, míg a régi gazdálkodás mellett e területek csakhamar örökre meddőkké váltak volna.

Nem csodálkozhatunk a mi viszonyaink között, amidőn kevésbé a jól felfogott közérdek, mint a pillanatnyi szűkebb helyi érdek szabja meg sok honatyánk beszédének tartalmát, ha az erdőőri esküt s annak bizonyító erejét is erősen hibáztatja Pop C. István, hiszen Topánfalva és vidéke ismeretes arról, hogy az erdei kihágások ott rendkívül elharapódtak. S hogy ha tény az, amit Pop Cs. István állít, hogy a szolgabíró 2—300 üres blankettát töltet ki előre az erdőőrökkel, ha az idézések a távollakó és analfabéta népnek nem is kézbesíttetnek, vajjon az erdészeti adminisztráció hiányai ezek, avagy nem inkább általános közigazgatási és közoktatási viszonyainkra vet-e szomorú világot?

S ha Pop Cs. István felemlíti ama esetek egyikét, hogy volt urbéresok közösen birtokot vásárolnak kölcsönpénzen legelő céljára, amelynek egy része utólag feltétlen erdőtalajnak bizonyul és erdőként kezelendő, vajjon lehet-e az ebből származó bajokért valójában mást okolni, mint az urbéresok részéről az előrelátás teljes hiányát, amely a vétel előtt nem szerez megnyugvást aziránt, hogy a megvásárlandó terület tényleg alkalmas-e arra a célra, amelyre szánták, az eladó s még inkább a vételt rendszerint

pártoló jó és *önzetlen* tanácsadók részéről pedig a többnyire együgyű és gazdaságilag éretlen vevők kapacitálása oly vételre, amely tulajdonképpen nem áll a vevők érdekében.

Szabó István (nagyatádi) úgy találja, hogy az erdőtörvény a kisbirtokosoktól mást és többet kíván mint a nagybirtokosoktól. Ez tudvalevően csak annyiban állhat fenn, hogy a kicsiny erdőbirtok általában nehezebben hasznosítható, aránylag nagyobb terhet kénytelen viselni, mint a nagybirtok. De ez a teher nem folyik az erdőtörvényből, amely nem is tesz semmi tekintetben sem különbséget kis- és nagybirtok között, a köztulajdon jellegű kisbirtokok együttes kezelése pedig éppenséggel azzal a czéllal bírt, hogy nagyobb kezelési egységek alkottassanak s a kezelés költségei apasztassanak.

Az erdőörök fizetésrendezését a miniszter figyelmébe ajánlotta, de az már aztán ismét erős fogalomzavarra vall, hogy a *vadászterületeknek* a hegyvidékre való áthelyezéséről szól. Fejtegetései egyébíránt így szóltak:

Az erdők kezelésére nézve először is az a kifogásom, hogy a kisbirtokosságot kötelezik erdejének üzemtervileg való kezelésére, azonban a nagybirtokosságra nézve ez nem kötelező. Az úgy kezeltetheti erdejét, ahogy jónak látja, a törvénynek abba semmiféle beleszólása nincs. Ezzel szemben a kisbirtokosságot igenis erre kötelezik és az állam az ő költségére rendeli ki az erdőtiszteket és az erdőőröket. Ezt nem lehet egyenlő eljárásnak mondani.

Elismerem, hogy sok haszna volt ennek a törvénynek az erdősisítés szempontjából, tehát magát az intézkedést eredetére való tekintettel nem ítélem el, de az egyenlőtlen elbánást helytelennek tartom. Elismerem, hogy nagybirtokosaink között igen sokan vannak, akik az erdőre nagy gondot fordítanak s akikkel szemben nincs szükség arra, hogy az állam beavatkozzék, de olyan birtokost is tudok ám, akinek erdőkezelésébe éppen úgy be kellene avatkoznia az államnak, amint azt a kisgazdákkal szemben teszi. Tudok olyan esetet, hogy a határmenti homokbuczkát kisbirtokosaink az állam parancsszavára befásítani voltak kénytelenek, de a homokbuczka másik oldala a nagybirtokosoké; azoknak nem parancsol senki, tehát azt nem fásították be. Ez semmiképpen sem mondható egyenlő elbánásnak. Kíváncsok, hogy ily kivételeket ne tegyenek és ha az egyik birtokosztály köteles üzemtervileg kezeltetni erdejét, hogy erre a másik birtokososztály is köteleztessék. (Mozgás jobbfelől.) Ez nem irányul a nagybirtokosság ellen, hanem csak a méltányosság, egyenlőség és igazság követelménye.

Szó volt az erdőtisztek fizetéséről. Semmi kifogásom a tett javaslatok ellen azonban itt van nálam a magy. kir. erdőhivatalok által kezelt erdők őrzésénél alkalmazott erdőőrök által benyújtott emlékirat. Ezek az erdőőrök, akik a kisbirtokosság által üzemtervileg kezelt erdők őrzésére vannak fogadva s akiket az

erdőtisztekkel egyetemben a kisbirtokosság fizet. Egyszerűen kivetik, hogy melyik erdőgazdaság mennyit köteles évenként befizetni a pénztárba, amiből azután fizetik az erdőtiszteket és erdőőröket.

Már itt is kifogásolom, hogy ezektől a közbirtokosságoktól erdőkezelés czimén többet szednek, mint amennyit az erdőkezelőknek kifizetnek, továbbá hogy a birtokosságok megkérdezése és beleegyezése nélkül a pénzükből alapokat is csinálnak, amelyeknek mikénti felhasználásához a kisbirtokosságnak szintén semmi köze nincs. Kifogásolom azt, hogy kizárólag a közbirtokosság pénzéből fizetett és fentartott erdőőrökkel állami faiskolákat kezeltenek, és azokat az erdőőröket egészen az állami faiskolának kezelésére használják fel, amikor pedig azoknak fizetését a kisbirtokosságoktól szedik be.

Erre felhivom a t. földművelésügyi kormány figyelmét. Ez semmikép nem helyes eljárás. Ha az állam faiskolákat tart fenn, és pedig, amint láttam, nagy költséggel, mert annyi napszámost foglalkoztatnak azokban, hogy az ottlévő erdőőr képtelen ellenőrizni, hogy azok a napszámosok megsejtsék-e a fizetésüket, oly tömegével vannak ott a napszámosok, tehát óriási költségbe kerülhet ez az államnak, mondom, ha az állam faiskolákat tart fenn, akkor a felügyelő közegét, azt az erdőcsőszet ne fizettesse meg a néppel, a közbirtokossággal külön, hanem fizesse meg az állam. Felhivom erre a t. földművelésügyi kormány figyelmét, kérve, nézze meg, hogy így állanak a dolgok, amelyeken mindenesetre változtatni kell.

Már most ami az erdőőrök fizetését illeti, t. Ház, és t. kormány, nem akarom untatni, csak egy kis részt olvasok fel arra nézve, hogy mi az ő panaszuk. (Olvassa):

Az ország összes erdőhivatalaitól — négy kivételével — beszerzett adatokból összeállított és mellékelten tisztelettel felterjesztett kimutatásból kitűnik, hogy az erdőőrök törzsfizetése azok egyharmadánál a 400 koronát, azok felénél a 600 koronát nem haladja meg, midőn még lakbérilletményenyl sem rendelkeznek, nem is említve, hogy még több helyen elképzelni is nehéz módon 3—400 korona fizetésben részesülnek; kivételes esetekben, nagyon ritka esetekben részesülnek az erdőőrök 700 koronán felüli fizetésben és egy vagy két esetben a 900 koronát vagy az 1000 koronát elérik. Ilyen fizetésből lehetlenség megélnie annak az erdőőrnek, aki napokig, sőt hetekig utban van, akinek másod- és harmadmagával 46—60 község határában elszórtan fekvő 15—20.000 hold területet kell bejárnia és naponta 60—70, sőt 100 kilométert is gyalogolnia, mert lóilletményre nem telik.

Erre is vagyok bátor felhívni a t. földművelésügyi kormány figyelmét. Ezek az erdőőrök annyi fizetést kapnak, amennyi, miután mindig távol vannak a családjuktól, a saját maguk fentartására is nagyon szükséges, s hogy a családjukat miből tartják fenn, ez nekik elég súlyos gondokat okoz; s még az az előnyük sincs meg, hogy a nyugdíjképeességet valami uton-módon biztosítanák nekik, még nyugdíjképeességük sincs.

Mindenesetre akkor, amikor az egész Ház és a földművelésügyi miniszter ur is méltányosnak tartja, hogy az erdőtisztek fizetése javíttassék, — és bizony helytelen dolog, hogy az erdőtisztek még fát sem kapnak tüzelőre, ugyancsak

ezek az erdőőrök sem, hanem a községek sokszor igazán szánalomból és jó szándékból úgy adnak nekik pár kocsi fát tüzelni, — ha, mondom, ez a gazdasziszteknél javításra szorul, úgy ezeknél a szegény erdőőröknél is, akik a megélhetéssel küzdenek, mindenesetre a mai helyzet megváltoztatandó és részükre legalább a tisztességes megélhetés biztosítandó, annnyival is inkább, mert a községek által befizetett, az erdőre kivetett adóból ez a fizetés javítható, mert a vármegyék és az erdőigazgatóságok többet szednek be ezen a czímen, mint előbb említettem, mint amennyit tényleg kifizetnek ezeknek az embereknek fizetésére és fentartására.

A vadászterületeknek mikénti beosztására nézve felmerült már többször az az eszme, hogy nagy vadászterületeket a jó szántóföldekről át kell helyezni a hegyvidékre. Nagyon helyes mindenesetre, ha a kormány tud itt valamit csinálni, azt a legnagyobb örömmel üdvözöljük. De itt is úgy áll a dolog, hogy amíg törvényhozási intézkedés nincs, addig a kormány szándéka itt is, éppugy mint a legelőbeszerzésnél, csak jószándék marad, az eredmény nem lesz kielégítő, vagy éppen semmi sem lesz.

A vadászati törvényt módosítani kellene, a vadászati törvényt újra meg kell csinálni, mert egyoldalú, sok kívánni valót hagy hátra, a kisbirtokosságot kiszolgáltatja a gazdag embernek, mert hiszen nem ők rendelkezhetnek saját vagyonukkal sem. Ez a törvény nem maradhat meg így és kérem a földmívelésügyi kormányt, hogy minél előbb egy egészséges, igazságos, méltányos vadászati törvényvel járuljon a Ház elé, s meg fogjuk szavazni.

Az orvvadászok ellen sok panasz hangzik fel. Magam is hajlandó vagyok hozzájárulni, hogy az orvvadászat ne kihágásnak, hanem bűncselekménynek minősítettessék, de tiltakozom az ellen, hogy az orvvadászat meggátlása czéljából és ürügye alatt a kisbirtokosoktól a fegyverviselést hovatovább nagyobb mértékben megtagadják. Egyáltalán nem fogadható el a tétel, hogyha valamely községben találkozik egy-két orvvadász, aki a törvényre nem vigyáz, aki a kisbirtokosét, ha van neki, éppugy kilövi, mint a nagybirtokosét, hogy emiatt a kisbirtokosoktól a vadászati engedélyt, valamint a fegyvertartási engedélyt is a megyei alispánok a kormány tudtával bevonják. A kisbirtokosnak, akinek vagyona van, azt a közbiztonsági szolgálat hiányossága miatt önmagának kell megvédenie, mert a csendőrség mai létszáma nem elegendő.

Magának kell őriznie e jószágot, meg kell őriznie zsványoktól, lopóktól, tolvajoktól és még sem adnak fegyverviselési engedélyt, mert orvvadászok vannak a vidéken és gyanúsítják az embereket, hogy azoktól kapnak puskaport és fegyvert. Tessék az orvvadászokat szigoruan büntetni, de nem szabad a közönséget büntetni, amely nem hibás.

A részletes vita során ugyancsak *Szabó* István a horvátszlavonországi magyarok részére legelőt kért az ottani kincstári erdőkből.

Az általános vita befejeztével még *Serényi* Béla gróf földmívelésügyi miniszter tett a vadászat és főként a vadkárok kérdésére nézve oly kijelentéseket, amelyeket teljesen helyeselünk

s amelyeket éppen azért itt le akarunk szögezni, míg *Papp Géza* előadó *Mihályi* Tivadar igaztalan vádjait utasította vissza, mint pártszempontból eredőket.

Serényi Béla gróf említett szavai a következők voltak:

Ami a vadászati kérdést illeti, az a nézetem, hogy ez nagyon is kényes kérdés, bár én ez elől sem fogok kitérni. (Halljuk!) E kérdésben meg van a magam véleménye. Nézetem az, hogy a kultúra terjedésével a fővadak kárttevései bizonyos fokig korlátozandók, mert nem lehet tűrni a XX. században azt, hogy a fővad szegény községek termőföldjeit tönkretégye, (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) Mert az nem nemzetgazdasági haszon, még ha a vadászati bérlők a kiscgazdák területein okozott károkat meg is fizetik. Az mégis nemzetgazdasági kár, mert annak a szegény embernek nem annyira pénzre, mint krumplira és zabra van szüksége. Amíg azonban a mostani törvény érvényes, a mai állapotot fenn kell tartanunk, de igyekeznünk kell megfelelő kompromisszum útján ugy oldani meg a kérdést, hogy egyrészt a fővad, amely az ország büszkesége, ennek kárát ne lássa, másrészt pedig a szegény községi nép ne szenvedjen anyagi kárt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ami az apróvad tenyésztését illeti, határozott álláspontom az, hogy az apróvad a szó igazi értelmében vett kulturállat. Azt láttam mindenütt a világon, hogy ott van e legtöbb apróvad, ahol legnagyobb a mezőgazdasági kultúra. Én tehát az apróvad forszírozott tenyésztését feltétlenül szükségesnek tartom, mert az a csekély kár, amelyet az apróvad, pl. a fogoly vagy a nyul a veteményben okoz, busás megtérítést találhat a vadászati béreletekben (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Én különösen a foglyot tartom nagy mértékben tenyésztlendőnek, mert a fogoly a káros rovarok szaporodását határozottan megakadályozza. (Élénk helyeslés a jobboldalon és a középén.)

Igy végződött az ideai földmivelésügyi költségvetés tárgyalása, jellegzetes módon tükröztetve vissza azt a nagyon ellentétes megítélést, amelyben társadalmunk és közéletünk az erdőgazdaság kérdéseit részesíti.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az „Erdészeti Lapok“ f. évi június hó 25-én megjelent számában „Erdőgazdasági kérdések“ cím alatt napvilágot látott kritikai közleményre, mely részben méltatva, másrészt szigorú bírálat alá véve foglalkozik az 1911. évi földmívelésügyi költségvetés tárgyalása alkalmával az erdészetet és az erdőtiszteket érintőleg elhangzott képviselőházi beszédekkel s ezek közt a csekélységem által elmondottakkal is: legyen szabad a következőkben reflektálnom.

Minthogy az én felszólalásomban elmondottak, úgy látszik intencziómat teljesen félreértve, nemcsak szigorú, de felfogásom szerint elfogult kritikával vannak kísérve és sujtva: kötelességemnek tartom nem ugyan védekezésül, de intenczióm helyesebb felfogása szempontjából, felvilágosítással és magyarázattal szolgálni, tisztelettel kérve tekintetes szerkesztő urat, hogy ennek az „Erdészeti Lapok“ hasábjain helyet adni sziveskedjék.*)

Nem tartottam volna szükségesnek ezt a lesújtó bírálat daczára sem, ha a hivatkozott közlemény, beszédemnek bevezető, valamint záró részét is legalább kivonatossan érintette volna, mert akkor a gyakorolt kritika méltatását a tisztelt olvasóra bízom volna. Így azonban, mikor minden jó szándékom és akaratom daczára és ellenére, a bírálat oda konkludál és azt akarja bizonyítani, mintha én volnék az erdők egyik legnagyobb ellensége s egyúttal az erdőtisztikar nemcsak méltányos, de jogos kívánságai teljesítésének is gátlója, nem hunyhatok szemet a méltatlan kritika előtt!

A hivatkozott közlemény írójának minden ellenkező felfogása és ellenszenve daczára is kijelentem, hogy testestől-lelkestől erdész vagyok! S míg az erdők fentartását, gondozását és helyes kezelését a legmelegebben óhajtom, addig és emellett az erdőkkel foglalkozóknak, főleg az erdőtisztikarnak ügyét és jogos kívánságait szívesen hordozom és mihamarább megvalósításhoz juttatni szeretném.

*) Készséggel és minden megjegyzés nélkül közöljük e sorokat, amelyekre az inkriminált cikk szerzője, akit eziránt megkérdeztünk, nem óhajtott reflektálni, úgy találván, hogy a két szemben álló felfogás és nézet fölötti bírálat teljesen az olvasókon áll. Szerk.

Nem vagyok és nem lehetek azonban annyira rövidlátó, hogy ismervé a viszonyokat, lehetetlenségeket követeljek, avagy az általános közgazdasági érdekekkel szemben elfogult legyek!

Ilyen és ezen felfogás vezetett és lebegett szemem előtt hivatkozott képviselőházi beszédemben és ennek elmondása alkalmával is.

Nem tartom szükségesnek, sőt ildomosnak sem itt részletesen fejtegetni, hogy minő erős akrcziót indítottunk meg mondhatom számos képviselőtársammal egyetemben ép az állami erdőtisztikar érdekében, ami azonban — sajnos! — az ország adott — és gazdag, de be nem válthatott ígéreteket tett kormány által teremtet — pénzügyi kritikus helyzete mellett és miatt eredményre legalább ezidőszert nem vezetett. Nem mondtam le azonban az akrczió továbbfolytatásáról, sem a reményt nem adtam fel, hogy kitűzött célunkat már a legközelebbi jövőben legalább részben el ne érjük! Ez teszi indokolttá azt is, hogy az erdőtiszték jogos kívánságát hangoztattam akkor, mikor egyidejűleg beismertem, hogy azok azonnal meg nem valósíthatók.

A hivatkozott közleményben nyilvánított felfogás és tett kijelentésekkel szemben, tisztelettel kérde: mi vezetett volna más, mint az erdőtisztikar érdeke? mikor beszédem bevezető részében azon kijelentést tettem a tárgyalás alatt állt költségvetésről nyilatkozva, hogy: „egész költségvetésünkön kirivóan vonul végig, nem ugyan e koplaltatás politikája, de a legszigorubb takarékoság elve“, — mi vezetett volna más, mikor tovább menve, azon reményemnek adtam kifejezést, hogy a pénzügyminiszter úr hajthatatlan állásfoglalását csak az adott helyzet tette szükségessé és mihelyt pénzügyi helyzetünk a kívánt állapotba jut, nemcsak a pénzügyminiszter úr, de az egész kormány igyekezni fog legalább a jogos, sőt méltányos kívánságokat is kielégíteni. És végül mi vezetett volna más, mikor a bis dat qui cito dat elvénél fogva az ügy érdekében annyira mentem, hogy igen sok mások megütközésére és tán megbotránkozására, meglevő egyes adónemünket emeltetni, a még meg nem levőket életbe lépttetni kívántam?!

Tallián Béla őexczellenciájának a letűnt kormány ígéretére volt hivatkozásából kifolyólag tett, s tán nem egészen helyesen és találóan polemiának elkeresztelt kijelentésemet pedig, a helyzet ismerete mellett, a mai kormány iránt való bizalmam szülte köte-

lességből tettem. Tettem pedig annyival inkább, mert jól ismerem kormányunknak, főleg pedig földmivelésügyi miniszterünknek az erdőtisztikar iránt érzett és táplált jóindulatát, mely olyféle adott, de be nem váltott és válthatott ígéretekre való hivatkozás nélkül is, szeretem hinni, érvényre jut. S végeredményében pedig azt hiszem, a közlemény tisztelt írója sem tételezi fel, hogyha mindjárt magam is hivatkoztam volna az ismert ígéretre, akkor a szóban lévő ügy azonnal rendezést nyert volna! . . . Mindebből folyólag, hogy az ország méltóságát ki sértette meg? Azt is könnyű kitalálni!

Engedelmet kérek a közlemény, megengedem, jóhiszemű, de nem minden célzatosság nélküli tisztelt írójától, hogy nézetem szerint egyoldalú felfogásra vall a közlemény azon ironikus és kötekedő kérdése is, hogy miért foglalkoztam az erdőtisztek jogos kívánságaival, mikor kijelentem, hogy azt megvalósíthatónak nem tartom. Hát azért, mert ha azonnal megvalósíthatónak nem tartom is, de mihamarább teljesítendőnek kívánom! S hogy ezzel hogyan és miért ártottam volna az ügynek? Azt felfogni igazán képtelen vagyok! De egy irántam valamivel több jóakarattal, ezt a közlemény írója sem állíthatta volna!

Az én lelkiismeretem tehát a sujtó kritikával szemben is nyugodt, hogy érdemes erdőtisztikarunk érdekében úgy magánuton, mint a nagy nyilvánosság előtt, ha nem is azonnalra, de legalább a jövőre nézve megtettem, ami tőlem telhetett; hogy kedvező eredményt kierőszakolni nem tudtam, annak nem én, hanem az ismert helyzet az oka! Hogy bővebben nem fejtegettem a kívánságok jogos voltát, az pedig abban találja magyarázatát, hogy azt az előadói nyilatkozat és *Tallián* Béla őexczellenzciájának igazán elismerésre méltó beszéde után egyszerűen feleslegesnek tartottam és emellett nagyobb hatásnak gondoltam és gondolom, mintha azt én tettem volna!

Végül, hogy *Miháli* Tivadar képviselőnek valóban kritikán alul álló támadására nem reflektáltam, annak egyszerűen az az oka, mert nem volt jogom már felszólalásra, a részletek tárgyalásánál pedig nem lehettem e Házban.

Erdőtörvényünkre vonatkozó „hullámvonalas“ fejtegetéseimet illetőleg pedig ki kell jelentenem, miszerint akkor is vallott s most is meglevő nézetemet, — melynek fejtegetése alkalmával nem jár-

tam gondolataimmal sem a Kárpátok csucesain, sem Erdély magasba nyúló bércein — a t. czikkíró urnak sem felfogása, sem gunyos támadása egyáltalán nem tudta megváltoztatni. Most is azon felfogásban vagyok, hogy az állandóan, de igazán és minden tekintetben és feltétel nélkül állandóan mezőgazdasági célokra alkalmas területeknek az erdőkből való kiengedése, főleg a mostani folyton fokozódó közgazdasági érdekek, viszonyok és állapotok mellett, nem kellene, hogy oly körülményes és szigorú legyen! Erre voltam tekintettel akkor is, mikor ellenszenvet keltett beszédem befejező részében a kötött birtokoknak szükség esetén kisajátíthatását kívántam. Ezzel természetes távolról sem azt akartam és akarom, hogy derűre-borura irtsunk mindent és bárhol; de az említett közgazdasági kívánalmak lehető figyelembe vétele mellett rokonszenvesebbé kívánnám tenni erdőtörvényünket s ennek végrehajtóit s ellenőrzőit.

Ugyanezen elv vezetett ismételten közgazdasági viszonyainkra való tekintettel és ezek ismeretével az erdei legelőterületekre vonatkozólag tett kijelentéseimnél is, nem pedig tán a nekem kegyesen imputált erdőpusztítás és tönkrelegeltetés célzata. Ezt igazolja *Bornemissza* Lajos képviselőnek ezen természetű, de messzire menő fejtegetéseire tett megjegyzésem is. Hogy pedig az erdei legelőterületek helyes és minden igénynek megfelelőleg, a sokszor gyakorlatlan és élettapasztalat nélküli fiatal szaktársak által elkészített üzemtervek jóváhagyásával már teljesen és helyesen rendezve volnának országszerte: azt tán czikkíró ur sem állítja?!

Ily és ezen vázolt felfogásban levén, ezek tiszteletteljes előrebocsátása után be kell vallanom, miszerint végtelenül bánt és fáj tehát czikkíró urnak azon állítása, hogy Miháli Tivadarnak beszéde — mely szerint ő a sorok között érthetőleg az erdőket feltétlenül kiirtatná, az erdőtiszteket pedig a legutolsó adóvégrehajtónál is rokonszenvtelenebbeknek tartja — kevesebbet ártott az erdészetnek és az erdőtisztikarnak, mint az én állásfoglalásom és felszólalásom! Ez indított tulajdonkép ezen nyilatkozatom tételére is.

Ezekután vagyok és maradtam ezidőszertig

Balatonalmádiban, 1911. évi június hó 25-én

kiváló tisztelettel
Jákói Géza.

A magyar erdészet az 1911. turini nemzetközi kiállításon.

I.

Míg a magyarok háromtornyú ipari és mezőgazdasági pavillonja bizarrul terül el a tó partján, addig a tőszomszédságában, azzal szemben, a kiállítás főközlekedési útjának másik oldalán az orto botanico hűs és illatos fái között találjuk a magyarok egy másik alkotását, nyers, félig és teljesen kidolgozott faanyagokból összeállított csoportozatot: *a magyar erdészet kiállítását*, mely tüntetőleg hirdeti a magyar fának világszerte ismert kitűnőségét és a magyar erdészet fejlettségét és előrehaladottságát.

Három gulaszerű alkotmányt látunk ott, mely *Magyarország három főfajnemét képviseli*.

Az alkotmányok minden egyes alkatrésze, minden egyes fadarabja maga is kiállítási tárgy, mert kereskedelmi méretű faválasztékokból áll és stílszerűen, harmonikusan van teljes egészébe össze-
róva, mintegy kiegészítő részét képezvén a főpavillonnak.

A baloldali — szélmalomszerű alkotmány — mely kizáróan az erdőben készített félgyártmányokból, u. m. talpfa, subia, palló stb.-ből áll s melynél a szélkerék is félig kidolgozott evezők — képviseli *a bükkfacsoportot*, melyet a magyar állami erdészet állított fel s melynek földszintjén és emeletén csakis bükkfaterméseket mutatnak be az egyes kincstári erdőhatóságok és ezek kerületeiben fát kitermelő fakereskedők.

A második, a középső alkotmány a két karcsú piramissal *a tölgyecsoport*, melyet Magyarország egyik legnagyobb tölgyfakereskedő czége, a *Neuschloss-féle nánci tanninyár és gőzfűrész r.-t.* emelt, bemutatva a szlavoniai tölgyfaanyagot, valamint az építmény belsejében összes termékeit, u. m. erdei hasított- és fűrészárúit, tannintermékeit s gyárilag készült remek hordóit.

Csodálattal áll meg ezen csoport előtt minden szakember és laikus egyaránt, látva a magas alkotmány négy sarokoszlopát, mely 18 m hosszú, 40/40 cm vastagra élesen fűrészelt, ágtiszta hosszfát mutat be a világhírű szlavoniai tölgyesekből.

A két karcsu piramis is leköti minden szakértő figyelmét, mely 4—4 drb. legnagyobb méretű Wagenschuss (Weinscotte)-ból van összeállítva. Ez a faválaszték képviseli a tölgyfa legértékesebb részét, mert ily nagy méretekben csak ritkán állítható elő.

A harmadik, a jobboldali csoportot a *fenyőfafélék* képviselik. Fűrészelt nagyméretű hid- és építkezésre használt négyzetfákból, különféle kereskedelmi méretekkel bíró pallókból, deszkákból emelte ez alkotmányt a „Magyar-olasz erdőipar r.-t.” a magyar királyi kincstár által szállított fenyőanyagból.

Az alkotmány belsejében a „Magyar-olasz erdőipar r.-t.”-on kívül a magyar erdőkincstár és több, ugyancsak egyes kincstári erdőhatóságok kerületeiben fát kitermelő és feldolgozó fakereskedő mutatja be nyerstermékeit és félgyártmányait. A három főcsoportot kéregben hagyott rönkökből összeállított arkádszerű folyosó köti össze, melyben Magyarország összes fanemeit mutatják be az egyes magyar királyi kincstári erdőhatóságok.

Ezen impozáns főcsoportozaton kívül, — melyet úgy a szerkezet, valamint az elhelyezés és elrendezés tekintetében *Pfeiffer* Gyula m. k. főerdőmérnök tervezett, állított össze és építette fel, — a magyar pavillon északi bejárata előtt, a külső szabad területen találtak elhelyezést a „Neuschloss-féle tanningyár és gőzfűrész r.-t.” kiváló méretű és minőségű bouljai és dongái, valamint az egyes kincstári erdőhatóságok négyzetfái, slipperjei és dongái.

II.

A magyar erdészet azonban nemcsak nyers áruival és félgyártmányaival jelent meg az 1911. turini nemzetközi kiállításon, hanem méltóan van képviselve az ipari főcsarnok kiegészítéseképpen egy különálló épületben, a magyar mezőgazdasági kiállítást magába foglaló pavillonban is, melynek az emelet egy harmadrészeben nyert megfelelő elhelyezést a vadászattal kapcsolatosan.

Ezen bár kisebb arányu, de annál tartalmasabb erdészeti csoportban van ismertetve a magyar kir. kincstári erdészet fejlettsége, bemutatva az erdőmivelést, az erdővédelmet, az erdőrendezést és becslést, az erdőhasználatot, a fának termelését, kihozatalát, feldolgozását, ipari célokra való kikészítését és a fa értékesítésének érdekében meglévő nagyszabású berendezéseit modellekben, fény-

képekben és leírásokban; ismerteti erdészeti főiskolájának és a négy, az ország különböző vidékein fennálló erdőőri szakiskola oktatási módszereit, tanterveit, tananyagát, gyűjteményeit fényképekben, leírásokban, grafikonokkal és statisztikai adatokkal; érdekesen, komoly és tudományos alapról indulva mutatja be az erdészeti kísérleti ügy multját és jelenét.

Legnagyobb kiállítóként szerepel gazdag anyaghalmazzal a földmivelésügyi m. kir. minisztérium, illetőleg a fenhatósága alatt álló m. kir. erdőhatóságok, melyek közül a besztercebányai, a zágrábi, a máramarosszigeti, a susaki, az ungvári és a tótsóvári erdőhatóságok a legtöbb és legértékesebb anyaggal látták el az erdészeti csoportot; továbbá a m. kir. Mezőgazdasági Múzeum erdészeti osztálya, a selmeczbányai erdészeti főiskola, a selmeczbányai erdészeti kísérleti állomás és a négy m. kir. erdőőri szakiskola; ezenkívül számtalan erdészeti szakember igen értékes tárgyaikkal gazdagítja az erdészeti csoport kiállítását. Ezek között első helyen megemlítendő a *Párnai* Attila által szemléltetően és tanulságosan összeállított tableau, mely a Temes és Krassószörény vármegyékben fekvő kincstári tölgyfa-erdők I. termőhelyi osztályu talaján nőtt 10—100 éves kocsányos tölgyfa (*Quercus pedunculata*) erdőrészeknek fényképeit, az ezen erdőrészekben vett átlagfatörzseket és a vonatkozó fatermési táblákat tartalmazza; kiemelendő továbbá a *Tomcsányi* Gusztáv-féle légfűtésre berendezett magpergető és tölgymakktelettetőnek modelljei; a *Fekete* Lajos-féle tolokás magvető; a *Martian* Livius-féle, forgószámolylyal bíró rönköfaszállító erdei vasuti kocsiminta; dr. *Krasser* Gusztáv 162 darabból álló magyarországi és külföldi fagyűjteménye; a *Bohuniczky* Endre által készített vízepítészeti tervrajzok és költségszámítások; *Matusovits* Péter-féle szabadalmazott, mozgatható és hajlítható végtagokkal praeparált bogár-gyűjteménye; a *Kondor* Vilmos-féle fenyő- és lombfacsemeték csomagolási módjának modelljei; a *Fekete* Zoltán által összeállított tölgyfatörzselemzés; a *Bartha* Ábel-féle szabadalmazott fadöntő csavar; a *Mokry* István-féle kézi kapáló eke stb.

Megemlítendő továbbá a perecsenyi Bentlin-féle vegyigyáruk retortaszenesítés által nyert melléktermékeinek gyűjteménye, nemkülönben a kincstári erdőhatóságok kerületeiben fát vásárló, ki-

ermelő és feldolgozó kiállítók által küldött anyag, ugymint: *Bačić* Antal (Gomirje) párolatlan és párolt bükk- és juharfa félgyártmányok; erdősi *Baiersdorf* Henrik (Szászsebes) luczfenyőáru; *beszterczebányai gyufagyár r.-t.* (Beszterczebánya) a gyufagyártás összes stádiumait bemutató gyűjtemény; *Bibel* János (Oravicza) ruszkcizai márvány; *hermaneczi cs. és kir. szabadalmazott papirgyár r.-t.* (Hermánd) a fának cellulose-anyaggá való kikészítése; *Feller* Károly (Erdőköz) luczfenyőcserzőkéreg gyűjteménye; *Fischer* Gyula (Fiume) bükkfa tavoletti és testoni; *Földi* Ilona (Budapest) szakállós mohából (*Usnea barbata*) szőtt futószőnyeg; *Horaček és Radošević* (Mrkopalj) félig és teljesen kidolgozott bükkfaevezők; *Hugyecz és Rosenauer* (Beszterczebánya) a parkett-készítés különféle stádiumainak bemutatása, tölgy-, juhar- és vörösfenyőparkett-táblák, fakörző és faátlatlók; *Kohn Jakab és fiai* (Beszterczebánya) különféle kereskedelmi czikk csomagolására használt faládák; *Löwy József és társa* (Beszterczebánya) a fagyapotgyártás különféle stádiumainak bemutatása, különféle minőségű és különféle czélokra szolgáló fagyapot-kollekciója; *magyar fakereskedelmi r.-t.* (Budapest), különféle szitakéreg- és hangfenékfagyűjteménye; *Marušić* János (Sušak) kész bükkfaevezők; *Neuberger testvérek* (Budapest), hangfenékfa; *Rényi* Oszkár (Budapest) különféle fanemekből nyers és páczolt állapotban, egyenes, hajlitott és félig kidolgozott botgyűjteménye; *Schmidt és Major* (Svedlér) különféle minőségű gyufaszálak; *Schwarz* Henrik (Križevac) a kefégyártáshoz szükséges félgyártmányok gyűjteménye; *Sokolici* Grga (Nooi) gyümölcsláda készítésére használt páczolt bükkfa deszkák, tavoletti, decimali és skoretti; *Vix* Alfréd (Rózsahegy) különféle fagyapotgyűjteménye; *Weinrich* Ferencz (Szászrégen) különféle fanemekből készült furnirok, gőzölt falemezek, párkányok, keret- és butorléccek; *Zartl testvérek* (Hámor) hajlitott bükkfa félgyártmányok.

*

Az erdészeti kiállításnak keretén belül képviselve van a vadászat is, amelynek azonban a rendelkezésre bocsátott belső, fedett terület szűk volta miatt, sajnos, csak igen alárendelt szerep juthatott, miért is kizárólag a m. kir. Mezőgazdasági Múzeum vadászati

osztálya részéről átengedett szarvas- és őzagancsok, dámlapátok és mufflonszarvak szolgáltak a falak diszítésére.

Ezekon kívül természetű környezetben tetszetős elhelyezést nyert ugyancsak a Mezőgazdasági Múzeum tulajdonát képező, az Andrássy Géza gróf által elejtett, álló helyzetben preparált óriási medve két bocscsal és egy sebzett, kutyák által állított erős vadkan.

A magyar vadászati viszonyokat, berendezéseket, a vadászás módjait stb. stb. számtalan diapozitív fénykép ismerteti.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

KÖZLEMENY

hadi célokra is alkalmas teherautomobilok szubvencionálása tárgyában.

55042/1911/X. szám. — A hadseregnek hadi célokra alkalmas teherautomobilokkal szükség esetén való felszerelhetése végett a hadvezetőség elhatározta, hogy magánteherautobilvonatokat (teherautomobil és pótkocsi) előállítását, beszerzését és használatát segíyezi, illetve jutalmakkal támogatja.

Az erre vonatkozó részletes határozmányokat a cs. és kir. közös hadügyminisztérium közölvén, azok tartalma lényegében a következő:

A hadvezetőség mindama belföldön gyártott teherautomobil-vonat (mótor- és pótkocsi) tulajdonosát, illetve vevőjét segélyben részesíti, akinek vonatját a hadvezetőség kiküldöttje jelenlétében megtartott próbamenet alapján erre alkalmasnak találja.

A szubvenczióra vonatkozó szerződést a hadvezetőség a gyárral köti meg, a szerződésben vállalt kötelezettségeket pedig a vevő a szerződésre vezetendő pótlózáradék aláírásával átvállalja.

A hadvezetőség a vevőnek azon kötelezettség mellett, hogy a vonatot öt éven át hadi célokra használható állapotban megtartja, a következő szubvencziót nyújtja: 1. 4000 K beszerzési segélyt a vonat átvétele után; 2. öt éven át évi 1000 K üzemi segélyt,

minden üzemi év végén. Ezenkívül még a hatodik év végén is ad 1000 K segélyt, ha pl. a vonat különösen jókarban van.

Továbbá esetenként külön segélyben is részesíti a hadvezetőség azokat, akik nagyobb számu kocsit különös szakértelemmel kiváló jókarban tartanak és azok elhelyezéséről, valamint javító-műhelyekről gondoskodnak.

Végül esetenként segélyben részesíti a hadvezetőség azokat, akik találmányaikkal a katonai vagy polgári üzem rentabilitását emelik. A segélyezés ideje alatt a vonat csak belföldre és pedig csak oly egyéneknek adható el, illetve adható bérbe, akik a szerződést átvállalják.

A hadvezetőség az automobilvonatokat bármikor megvizsgálhatja s jogában áll azokat mozgósítás esetén mindenkor, béke idején pedig esetenként 14 naptól három hétig terjedő időre napi 40 K kártérítés, illetve javadalmazás mellett használni. A használat alatti üzemi anyagokat a hadvezetőség megtéríti s ugyancsak kárpótlást nyújt a használat következtében esetleg a rendesnél beállott nagyobb értékcsökkenését.

Budapest, 1911. évi június hó 4-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

II.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

1167/1911. szám. — Közhirré teszem, hogy a Kékes községi (Szolnokdoboka vármegye) születésű Veress Károly részére az 1904. évi október hó 21-ik napján, 11. szám alatt az erdőőri szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizonyítvány elveszvé, helyett nevezett részére 1911. évi 1167. sz. alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másodlat adatott ki.

Nagyszeben, 1911. évi június hó 16-án.

K. Bogdán Géza
kir. erdőfelügyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hír. A király tolnai gróf *Festetics* Tasziló belső titkos tanácsos, magyar főudvarmesternek, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagjának, valamint elsőszülöttségi joggal törvényes fiutódainak, illetőleg a néhai *Festetics* Kristóf által alapított keszthelyi elsőszülöttségi hitbizomány mindenkori haszonélvezőjének, a már birt örökös főrendiházi tagsági jog változatlan fentartása mellett, a magyar hercegi méltóságot a „főméltóságú” czimmel díjmentesen adományozta.

Kitüntetett erdőgondnok. A földmivelésügyi m. kir. miniszter *Seenger* Nándor m. kir. főerdőmérnöknek, radvanczi erdőgondnoknak *a fokozatos felújító vágások szakszerű, sikeres fogantatásáért s általában a felújítások körül tapasztalt ügybuzgó munkédeért* — elismerésének kifejezése mellett — 300 korona jutalmat engedélyezett.

Rövid idő alatt ez a második jutalmazása oly érdemeknek amelyeket erdőgondnokok a külső szolgálatban értek el. (Úgy tudjuk, hogy *Kaufmann* Béla m. kir. főerdőmérnök főként a házilagos fakitermelés sikeres keresztülvitelért kapta a közelmúltban a *Ferencz-József-rend* lovagkeresztjét.) Bizonyos szimptomatikus jelentőséget tulajdonítunk ennek az eddig meglehetősen szokatlan eljárásnak és nagy örömmel vesszük, hogy végre azok is elismerésben részesülnek, akik legközvetlenebbül gazdálkodnak s így leginkább folynak be erdeink állapotának és gazdaságunknak emelésére.

Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület látogatása. Az osztrák birodalmi erdészeti egyesületnek mintegy 50 tagja folyó év őszén szívesen látott vendége lesz a magyar erdészeti-nek. A tanulmányut a vendégek kívánsága szerint főként a hazai különleges alföldi gazdaságokra terjed ki és a szávamenti kincstári tölgyesekben Horvát-Szlavonországot és érinti. Részletes programja a következő:

Szeptember 11. Megérkezés Budapestre Bruckon át déli 1 óra 30 perczkor (keleti p. u.), Marcheggen át 1 óra 40 perczkor (nyugati p. u.)

Elszállásolás szállodákban.

A társaság d. u. 3 óra 30 perczkor az Országos Erdészeti Egyesület székházában (Alkotmány-utca 6. sz.) összegyűlvén, ott annak elnöksége a vendégeket üdvözli. Tájékoztató előadás Magyarország erdészeti viszonyairól. Az utra vonatkozó nyomtatványok kiosztása.

Az országház megtekintése, séta Budára, siklón a várba, királyi palota és várkert, Mátyástemplom, bástyasétányok megtekintése.

A tabáni vagy Batthyány-téri hajóállomásról a Margitsziget felső részébe, ott társasvacsora, amelyet a földmivelésügyi miniszter ad; 11 órakor este különhajóval visszatérés az eskütéri állomásra.

Szeptember 12. Délelőtt $1\frac{1}{2}$ 9 órakor tetszésszerinti utiránynyal a Városligetbe megy a társaság.

9 órakor a Mezőgazdasági Muzeum, folytatólag a Szépművészeti Muzeum megtekintése.

Délután 2 óra 55 perczkor a keleti pályaudvarról induló vonattal Dombóvár, Pécs, Eszék irányában Vinkovcére. Megérkezés 11 órakor este, elszállásolás.

Szeptember 13. Külön vonattal körülbelül $1\frac{1}{2}$ 8 órakor Vrbanjára (Vinkovce—Brcka-i vonalon). Érkezés körülbelül 9 órakor.

Villásreggeli, azután kocsin Radisevo középkori kincstári erdőbe, gyéritések, Sočna erdőréz fiatalosai; Sočna és Boljkovo tölgyőserdőmaradványok és a szomszédos egészen fiatal vágások; Bok és Tromedja nevű gyéritett erdőrészek; Spačva folyó, Spačva vadászak.

Délután 5 óra 21 perczkor Spačva állomásról a rendes vonattal vissza Vinkovcére. Közös vacsora a Lerner-szállóban.

Szeptember 14. Délelőtt a vinkovcei fűrésztelepek megtekintése, 12 óra 30 perczkor különvonattal Szabadkára. Érkezés körülbelül $1\frac{1}{2}$ 5 órakor. Podgyászatadás a kirendelt személyzetnek. A társaság gyalog sétál a nagytemplomig (15—20 percz), ott felszál a készenálló villamos különvonatra, amely Palics-fürdőre viszi.

Szeptember 15. Reggeli 7 órakor kocsin Palics-fürdőről a földmivesiskola kertjén át Szabadka város erdeibe. (Tulnyomóan új ákácztelepítés futóhomokon, kisebb mértékben nyár, kőris, feketefenyő, tölgy.) Ebéd 12 órakor a szabadban. Utána a ponty-gazdaság érintésével az ut folytatása s körülbelül d. u. 5 órakor a királyhalmi erdőőri szakiskolán és a szegedi várostanyán elszállásolás.

A szakiskola és a mellette lévő csemetekert és meteorológiai állomás megtekintése.

Szeptember 16. Indulás reggel 7 órakor. Az állami gyümölcs-faiskola megtekintése. Körut Szeged város erdeiben (Robinia, feketefenyő, nyárfélék, tölgy stb.).

Visszatérés az erdőőri szakiskola erdején át.

Délután 3 órakor kocsin Horgosi Királyhalom állomásra és onnan külön vonattal Szegedre (főállomás). Itt a társaság villamos kocsikra száll és megtekintve a várost, visszatér a pályaudvarra, ahol a különkocsikat a temesvári gyorsvonathoz csatolják. Indulás 6 óra 14 perczkor este, érkezés Temesvár-Józsefvárosra 8 óra 22 perczkor.

Szeptember 17. Reggel 8 órakor kocsikon a vadászerdei erdő-őri szakiskolához, a szakiskola, a csemetekert, a fáczántenyésztés és az erdőgazdaság megtekintése.

Délután a bisztrai erdő megtekintése, estére Temesvárra, ott közös vacsora.

Szeptember 18. Reggel 6 óra 5 perczkor indulás Temesvár-Józsefvárosról, érkezés Jaszenovára 6 óra 45 perczkor. Villásreggeli az állomás vendéglőjében. Azután kocsin Gerebenczen át a deliblati homokpusztára. Csemetekert, feketefenyves, az u. n. ákácztenger és a természeti emlékek fentartott terület megtekintése után Rossiana mélyfuratu kut közelében ebéd (körülbelül 3 órakor).

Ebéd után az új úton új telepítések között Deliblatra és Temeskubinra. Ezeken a helyeken meghálás.

Szeptember 19. Reggel 7 óra 40 perczkor Temeskubinról hajón a Kazán-szoroson át Orsovára. Érzés 3 óra 20 perczkor délután.

Orsován a podgyászt kocsin a vasuti állomásra viszik. Ada Kaleh megtekintése körülbelül 6 órakor külön vonattal Herkulesfürdőre, ahol elszállásolás a Ferencz-udvarban.

Szeptember 20. Délelőtt 9 órakor vándorgyűlés a színház helyiségeiben, amelyen a tapasztaltak meg fognak vitatni; déli 12 órakor bucsubanket, mint a földmívelésügyi miniszter vendégei.

Délután séta az Erzsébet-óromra és a Cserna völgyében.

Elutazás a menetrendszerű vonatokkal.

Akik még egy napig itt maradnak, azok részére:

Szeptember 21. Kirándulás az 1200 m magas Erna-magaslatra. (Részben lóháton.) Pompás feketefenyő- és jegenyefenyő-tenyészet a Domogled mészsíkláin. Román határ. 7 órai gyaloglás.

A zágrábi erdészeti akadémia egyenjogúságának elismerése. A horvátok régi óhaja, hogy a Horvát-Szlavonországok területén lévő kincstári erdőknél a zágrábi erdészeti akadémia végzett növendékei is alkalmaztassanak, ami eddig tudvalevően nem történt meg, a közelmúltban az országgyűlésen is szóba került.

Turkovics Vladimír horvát képviselő mondotta erre vonatkozólag a következőket:

Az erdészeti igazgatásnál kifogásoljuk mindenekelőtt azt, hogy némely horvátországi erdőhivatal horvátul nem hivataloskodik; az a kívánságunk, hogy kizárólag horvát legyen a hivatalos nyelv. Kifogásoljuk továbbá az erdészeti igazgatásnál különösen azt, hogy a hivatalnokok alkalmazásánál mellőztetnek a horvát-szlavon honfiaink.

Ez ellentétben van a közjogi egyezmény 46. §-ának világos rendelkezésével, mely szerint a közös kormány köteles Horvátország területén működő közegeit horvát-szlavon honfiak közül kinevezni, amennyiben ezek a szükséges szakképzéssel bírnak.

A minisztérium azzal szokta menteni ezt az eljárását, hogy nincsenek szakképzett jelöltjei. Ez azonban nem állhat meg, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy saját erdészeti akadémiánk van. Kormányunk több ízben követelte, hogy a zágrábi erdészeti akadémián végzett tanulmányok egyenértékűnek ismertessenek el a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola tanulmányaival. Erre a földművelésügyi miniszter azt felelte, hogy a kívánt egyenjogúságot el fogja ismerni, ha a tanulmányok négy évre osztatnak be, úgy mint Selmeczbányán. Ennek tudomásunk szerint eleget tettek és most teljesen egyenlő a tan- és a vizsgarend.

Ehhez képest bátor vagyok teljes tisztelettel az igen tisztelt miniszter urat felkérni: méltóztassék egy rendeletet oly értelemben kibocsátani, hogy a zágrábi erdészeti akadémiát végzett növendékek egyenjogúsíttatnak a selmeczbányai erdészeti főiskolát végzett növendékekkel és ehhez képest a Horvátországban letett államvizsgák az önálló erdészeti gazdaság vezetésére képesítsenek.

Eddig sem voltak a horvátországi ifjak a kincstári erdők szolgálatából kizárva, csupán annak a követelménynek kellett eleget tenniök, hogy tanulmányaikat Selmeczbányán végezzék és az államvizsgát Magyarországon tegyék le. A zágrábi akadémia, bár tanfolyama 4 éves, tanterve nagyon hasonló a selmeczbányaihoz és bár a zágrábi egyetem függelékét képezi, tényleg még sem állítható egy sorba a mi főiskolánkkal, mert az oktatás színvonala és intenzivitása jóval alacsonyabb fokon áll.

Ily körülmények között csak sajnálhatjuk, hogy a földművelésügyi miniszter elődjének határozott és világos, bár horvát szempontból nézve talán merevnek és sérelmesnek látszó álláspontjából engedett, amennyiben Turkovics felszólalását a következő válaszzal honorálta:

Az erdészeti kérdésénél Turkovics t. képviselőtársam felhozta a zágrábi erdészeti akadémia egyenrangusításának ügyét. Ez az én nézetem szerint teljesen jogos kívánság és én a zágrábi főiskolának a selmeczbányai akadémiával való egyenrangusítása iránt már intézkedtem is. Ami azonban az állami vizsgákat illeti, attól én nem térhetek el, hogy azoknak csak Budapesten lehet a székhelyük, mivel nekem a minősítési törvény világosan előírja. (Helyeslés.)

Turkovics képviselő ur felpanaszolja, hogy vannak ott olyan erdészek, kik a törvény értelmében a horvát nyelvet nem ismerik. Erről tudomásom nincs; de ha volna ilyen, azonnal intézkedni fogok, mert e tekintetben a törvény szigorúan köt, hogy Horvátországban csak olyan erdészt alkalmazhatunk, aki a horvát nyelvet ismeri. (Helyeslés jobbfelől.)

Ezek szerint tehát ezentul a zágrábi akadémia végzett hallgatói is felvétetnek a magyar erdőkincstár szolgálatába s csupán az államvizsgának Magyarországon való letétele fog tőlük megkívántatni. Azt hiszszük, hogy ez a fél rendszabály egyfelől a horvátokat nem fogja tartósan kielégíteni, de másfelől nehezen is lesz érvényesíthető. Mert attól a horvát ifjútól a magyar államvizsga letétele csak úgy kívánható, ha módja van magyarul megtanulni és a szaktudományokban is magyarul képezheti ki magát. Eddig erre Selmecbányán elegendő alkalma volt. Ezentul azonban alig képzelhető, hogy az államvizsgát megelőző két gyakorlati év alatt, még ha azt valamelyik magyarországi kincstári erdőhivatalnál is tölti, ami azonban nem lesz minden esetben következetesen keresztülvihető, oly mértékben elsajátítsa a magyar nyelvet és a magyar szakkifejezéseket, hogy ne legyen reáutalva a vizsgálóbiztosok jóindulatu elnézésére — sub titulo hiányos nyelvismeret. S ha már egyszer, bár ideiglenes minőségben felvétetett az a zágrábi akadémiát végzett hallgató, igen nehéz tőle a további boldogulás útját elzárni, mert nyelvismeret hiánya miatt a magyar államvizsgát le nem teheti.

Kíváncsian várjuk tehát az erre a kérdésre vonatkozó részletesebb intézkedéseket és a kifejlődő gyakorlatot, de azt hiszszük, hogy a horvátszlavonországi kincstári erdők tisztviselői szükségletét ezentul nagyrészt figyelmen kívül kell hagynunk, amidőn a selmecz-

bányai főiskoláról kikerülő ifjak elhelyezésének lehetőségét mérlegeljük, ami bizony éppen most, amidőn a hallgatók száma nagy, igen kedvezőtlen körülmény. Igaz, hogy másfelől a magyar ifjak nem lesznek kénytelenek sok esetben gyarmatszerű szolgálatot teljesíteni, ellenséges indulatu környezetben!

Máramaros vármegye az erdőőri szolgálat államosítása érdekében a következő felirattal fordult a földmivelésügyi miniszterhez:

Nagyméltóságu m. kir. Miniszter Ur!

A nagy természet háztartásában is káros a pazarlás és a büntetés, — mely természeti csapásokban nyilvánul meg, — kérelhetetlenül bekövetkezik:

Azok a romboló árvizek, melyek ezen évben hazánk erdőben szegény alvidékét és Franciaország nagyrészét s magát a fővárost végveszéllyel fenyegették, az erdőpusztításnak és rendszertelen erdőgazdaságnak megdőböntő bizonyítékai, sujtó büntetése az emberiségnek, mely a természet törvényei ellen súlyosan vétkezett; de egyuttal nagy tanulság, egy nyitott könyv, melynek minden egyes borzalmas lapja mutatja, hogy miként nem kell gazdálkodni; egy súlyos, megrázó figyelmeztetés az erdők észszerű fentartására.

Törvényhozásunk rég felismerte, hogy az erdők fentartásának állami és közérdekét nemcsak az erdők faanyagának értéke képezi, hanem a kulturális, mezőgazdasági, állattenyésztési, ipari, szociális, munkás, klimatikus, közegészségügyi stb. viszonyok állapítják meg és ezen gondolat nyert megtestesülést akkor, midőn törvényhozásunk az 1879: XXXI. t.-cz.-ben az erdőfentartás általános szabályait életbeléptette s ennek kiegészítéseképen az urbéres közbirtokossági stb. erdőket az 1898. évi XIX. t.-cz. megokolásával állami kezelésbe vette. Az országunkat ért csapások és a franciaországi nagy katasztrófa azonban arra figyelmeztet, hogy közgazdasági fejlődésünk ezen alapvető korszakos alkotásainál ne álljunk meg, hanem a megkezdett és helyesnek bizonyult uton haladjunk tovább, mert fejlődés nélkül nincs élet.

Az 1898. évi XIX. t.-cz. a kisebb testületi erdők okszerű kezelésének csak egyik kérdését oldotta meg akkor, midőn az erdőtiszteket államosította és a kezelést az államnak biztosította;

az erdőőrzést pedig tovább is a birtokosok kezében hagyta, holott az erdők fentartása és rendszeres kezelése szempontjából az erdőőrzés ép oly fontos, mint az erdőgazdasági üzem szellemi intézése.

Az urbéres birtokossági stb. erdők őrzésének államosítása lenne tehát azon alkotás, mely az 1898. évben megkezdett építkezést betetőzné, amely ezen erdők gazdasági fejlődését hosszú időre megalapozná, zavartalan menetét biztosítaná.

És még akkor is, ha ezen alkotás az államra nézve újabb terhet jelentene: az erdők fentartásához és védelméhez fűződő közérdek ezt egyenesen az állam feladatává teszi, sőt nemzeti szempontból is azt kiválóan fontosnak kell tekintenünk.

Hazánk támogatást igénylő gazdasági (ipari) viszonyaiban rejlik erdeink csekély jövedelme, mely az erdők fentartásával és kezelésével járó költséggel arányban nem áll, sőt a legtöbb esetben az évi jövedelem az erdők után fizetendő adót, erdőkezelési és erdőőrzési költségeket sem képes fedezni. Vármegyénkben a m. kir. erdőhivatal számítása szerint az erdő után járó tiszta jövedelem katasztrális holdanként átlag 12 fillér, tehát oly összeg, mely a kezelés költségeit sem fedezi, az évi adó, az őrzési költség pedig teljesen fedezetlen, ezt a birtokosok másnemű jövedelméből kellene fedezniök, ha erre egyáltalán képesek lennének.

Ha az erdőbirtokosok mind fel is tudnák fogni az erdők fentartásának nagy horderejét, anyagi erő hiányában ebbeli kötelezettségüknek megfelelni képtelenek. A birtokosok legnagyobb része azonban a nagyobb közigazdasági célokat nem a valódi szempontból ítéli meg, csak az erdők fentartásával járó terheket látja és érzi, ennél fogva közvetlen haszon hiányában az erdőt csak kötelezettségek forrásának tekinti, melytől anyagi érdekből szívesen megválik.

Ezen tény pedig alkalmas arra, hogy az erdők tömege alacsony áron üzerek kezébe jusson. Ezen üzereknek pedig nem az erdő fentartása a céljuk, hanem éppen ellenkezőleg, rablógazdálkodás által a gyors meggazdagodás. Vármegyénk a fentartási költségek behajtása tekintetében minden lehetőet elkövetett: ahol az erdő jövedelme a költségeket nem fedezte, ott egyéni kivetés útján igyekezett a szükségletet fedezni. Csakhogy az egyénenkénti kivetés éppen az egyének nehéz anyagi helyzete folytán nem vezetett

eredményre: s így nem maradna más hátra, mint az ingatlan-árverés, ezen végső eszköz azonban orvoslás helyett, tartamos erdőhasználat nélkül megélni képtelen hegyvidéki népünk gazdasági romlását és pusztulását idézi elő.

Erdőőrzési alapunk más vármegyei alapoknak már jelentékeny összeggel adósa, és annyira fizetéseképtelen, hogy az erdőörök néha három hónapig sem kapnak fizetést: ennek pedig csak az erdőfentartás, erdőőrizet látja kárát, mert elsősorban az állam kezelésébe vett erdőkhöz csak a selejtesebb elemek állanak szolgálatba, kik, mivel fizetésüket rendszeresen nem kapják, mellékesen más foglalkozás után is kénytelenek nézni, másrészt mindennapi megélhetésük gondjai oly lépésekre kényszeríti őket, melyek a büntetőtörvénykönyv szakaszaiba ütköznek, — az erdőőrizet helyett bele vannak kényszerítve arra, hogy a gondjaikra bízott erdőből ők huzzanak tilos jövedelmet. Ujabban külön végrehajtó küldetett ki az erdőőrzési költségek behajtására. Ily körülmények között sok nehézséget okoz az erdőőri alapok kezelése annál inkább, mivel az urbéres és közbirtokossági erdők intézésére a törvényhatósági beavatkozástól teljesen független autonomia áll fenn, s így a vármegye közreműködése tulajdonképpen csak a közigazdasági célok előmozdítása szempontjából vonatott be.

Ez a hű képe a kisebb testületi erdők fentartása terén levő jelenlegi állapotnak vármegyénkben és ha az országban van is vármegye, melynek jobb módon elő birtokosai kötelezettségüknek képesek megfelelni, a fentebb vázolt kép bizonyára az ország tulnyomó nagyrészenek erdővédelmi hű tükre, mert az erdők tömege szegény nép által lakott hegyes vidéken fekszik. Legfőbb ideje tehát, hogy az állam közbelépjen és a kisebb testületi erdők fentartásának másik részét, az erdőőrzést is közvetlenül kezébe vegye, mert ezen a téren a csőd már ijesztő mértékben jelentkezik.

Az állami kezelésben levő erdők őrizeténél alkalmazott személyzet szervezete óta e téren tett tapasztalatok, erdőőreink teendőinek összehasonlítása a kincstári erdőörök teendőivel, fizetésük aránytalan csekély volta a kincstáriakéhoz képest, mindjobban és jobban meggyőz minket, hogy az erdőörök sorsán javítani, tiszteséges megélhetésüket és végellátásukat biztosítani kell s ennek

mielőbbi foganatosítását a más szolgálati ágazatoknál egész terjedelmében keresztülhajtott fizetésjavítások mintegy parancsolólag kötelességünké teszik, ha csak azt nem akarjuk, hogy az erdőőri szervezet más terén nem alkalmas egyének menhelyévé váljék. A törvényhatóság az erdőőri személyzet helyzetének javítására nyugdíjszabályzat megalkotására által is törekedett.

Midőn tehát sajnos viszonyainkat Nagyméltóságod előtt őszintén feltárjuk s a kérdés nagy fontosságára és sürgősségére irányítjuk figyelmét, mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a jelzett erdőőri szolgálat államosításával s ezzel az állami erdőfelügyeletnek is mindeztideig nagy kárral nélkülözött külső helyi szervezettel való kiegészítésével ezen nagyfontosságú közgazdasági célzt kegyesen előmozdítani méltóztassék.

Máramarosvármegye törvényhatósági bizottságának Máramaros-szigeten 1910. évi június hó 28-án tartott rendes közgyűléséből.

Bóra-rendszerű szab. asztallapos és szálfá-szállító-kocsi és csoportfék. Gyakorlati tények alapján bebizonyult, hogy azon iparvasuti alvázakocsi-rendszerek, melyeknél az ütközők és fékező-állványok az alvázakra vannak szerelve, a legéletveszélyesebb és legdrágább üzemet nyújtják. Az ily kocsiikkal lebonyolított üzemnél a felelőssé tett üzemtulajdonos, vagy üzemvezető sohasem

TRENCSEN-TEPLICZ

**500 év óta
gyógyítanak
köszvényt,
csúzt stb.**

A forrásvizeket nem kell sem lehűteni,
sem fölmelegíteni. Szállodák fürdőkkel
egybeépítve. Egész évben nyitva. Nagy-
szerű tavaszi kurák. Olcsó pensiók! Festői
hegyvidék. **Milliók új építkezések.**
Új nagyszálló. Új fürdők. **Házikurák.**
:: **hoz: iszapszétküldés.** ::

Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Egyesületünk t. tagjai messzemenő ked-
vezményekben részesülnek. Bővebbet az
Erdészeti Lapok 1911. évi XI. füzeté
tartalmaz, illetőleg a fürdőigazgatóságtól
:: lehet megtudakolni. ::

**Rádiumos
kéneshőviz-
(36-42°C.) és
iszapfürdői**

tudhatja, mely pillanatban fordulhat elő halálos kimenetelű baleset, amiért a törvény a rossz kocsirendszer helyett őt teszi felelőssé.

Iparvasutaknál eddig a különféle üzemigények folytán ezen elavult, torzrendszerű kocsikat nem tudták elkerülni. Mig most már a Bóra-féle Európa-szerte ismert és alkalmazásban lévő, mindenütt kitűnően bevált alvázak kocsik- és fékrendszerekkel azok az összes üzemágaknál kiküszöbölhetők.

Minden üzemtulajdonos érdeke azt kívánja, hogy a már meglévő régi és rosszrendszerű kocsijait Bóra-rendszerre alakíttassa át. Új kocsik beszerzésénél pedig a régi rendszerűt még ingyen se fogadja el, mert azok drága üzemük folytán ugyanis többszörösen megfizettetnék magukat.

A régi rendszerűeknek Bóra-rendszerűvé való átalakítási költsége 1 év alatt, a teljesen új kocsik beszerzési ára pedig 3—4 év alatt — az üzemnél elért megtakarításokból — amortizálódik.

Aki a régi rendszerek hátrányait kikerülni s a Bóra-rendszerek előnyeit üzeménél kihasználni akarja, olvassa el ismertető leírásomat, melyet kívánatra megküldök, hogy megismerhessék azon körülményeket, melyektől személyzetük életbiztonsága és üzemük anyagi eredménye függ.

Bóra Elemér,

Gurahoncz, Arad megye.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztli létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A Személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Hirspeck* Ágostonnak, a szabadalmazott osztrák-magyar államvasutársaság főerdészének, a közügyek terén teljesített buzgó szolgálatai elismeréséül, a koronás arany érdemkeresztet adományozom.

Kelt Lainzban, 1911. évi június 10-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében id. *Briestjanszky* Endre m. kir. főerdőmérnököt a pénztár-ellenőri teendők ellátásával, *Lánczy* Antal m. kir. főerdőmérnököt pedig az ujonnan alakított ungvári m. kir. erdőgondnokság vezetésével bizta meg.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter dr. *Terray* Lajos m. kir. kincstári erdészeti főorvost saját kérelmére állandó nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Kis* István m. kir. segéderdőmérnököt a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületéből a kisbéri m. kir. ménesbirtok igazgatóságához helyezte át.

Az „Erdészeti Lapok“ 1911. évi XIII. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységgárral számítatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Fegyvereket

elsőkézből és legolcsóbb árban ajánl

HAMBRUSCH JÓZSEF

fegyvergyáros, FERLACH (Karinthia).

Ami nem válik be, azt szívesen kieserélem. Javításokat, új agyazásokat, valamint új csöveknek beillesztését is átveszem és jótállás mellett legolcsóbban számítom meg. Kérje a legujabb, nagy, 200-nál több szép ábrával ellátott fegyverárjegyzékemet, amelyet ingyen és bérmentve küldök. Minden kérdésre szívélyesen felvilágosítást adok.

●●●●● LEVELEZÉS MAGYAR! ●●●●●

(1. — .7)

Erdészi állást keres egy hosszú gyakorlattal és jó referenciákkal bíró, szakképzett, a M. Orsz. Vadászati Védegylet által kitüntetett, magyar, német és tót nyelvet beszélő, erős, egészséges, óvadékképes, a fő- és apróvadtenyésztésben jártas egyén. Jelenleg állásban tartózkodik. Czim a szerkesztőségben. (5. III. 2.)

FÖRSTER-KREIDE

MÜLLER ÁRMÍN
 vas- és fém-tömegeszközök gyára,
 erdészeti mérő- és jelzőeszközök

BUDAPEST, VI., CSÁNGÓ-UTCZA 3/a.

TELEFON 137—57.

Magy. kir. postatakarékpénztár-számla 26566.
 Cheque-számla a Központi Kereskedelmi és
 Iparbanknál.

KÜLÖNLEGESSÉG:
 szab. „Herkules” vaskapcsok, talp-
 ∴ fák és egyéb fák repedése. ∴

Az egyetlen hazai ilyenmű vá lálat, hol mindennemű erdészeti szerszámok
 jutányos áron központosítva vannak. Nincsen zavar a beszerzésnél,
 gyors és pontos kiszolgálás, versenyárak. — Számos m. kir. állami erdő-
 hivatal, járási erdőgondnokságok, városi és uradalmi erdőhivatal allandó
 szállítója. Tömeges elismerőlevél vevőktől.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (2. XXIV. 7.)

HIRDETMEÉNY. (3. III. 4.)

Levetett szarvasagancsokat, ugyancsak levetett őzagancsokat, nemkülön-
 ben kidolgozatlan bőröket bármily mennyiségben készpénzért vesz:

TACHAUER LEOPOLD WIEN, II/3. OBERE DONAUSTR 63.
 TELEFON INTERURBAN 23 — 786.

Faeladás. 81926/P/D/1911. sz. — A boszniai és hercegovinai
 országos kormány erdőigazgatósága az alatt megnevezett, a nemilai
 erdőgondnokság erdőterületében „Nemila” erdőben meglevő, hozzá-
 vetőlegesen megbecsült famennyiségeket tövön versenytárgyalás
 útján eladja és pedig:

	Erdőterület	I. és II. osztályu jegenyec-, lucz- és erdei-fenyő-haszonfa	Tölgy-haszon- és tűzifa	Bükk-haszon- és tűzifa	Vasuti vonal, mely felé a fa gravitál	Leteendő bánatpénz koronákban
		k ö b m é t e r				
1.	A nemilai erdőgondnokság erdőterülete „Nemila“	366.000	20.000	875.000	Országos vasút Bród Sz/m. Sarajevo	16.700

Az egy koronás boszniai bélyeggel és az előirt bánatpénzzel ellátott, lepecsételt írásbeli ajánlatok, melyek csak a megnevezett erdőterületnek eladásra kiirt egész famennyiségére szólhatnak, legkésőbb 1911. évi július hó 10-én délelőtt 11 óráig az országos kormány erdőigazgatóságánál nyújtandók be.

Az erre vonatkozó részletes hirdetmény, az ajánlati minta, valamint a versenytárgyalási feltételek az országos kormány erdőigazgatóságánál Sarajevóban betekintheők, hol kívánatra szóbeli tájékoztatások is adatnak.

Sarajevo, 1911. évi május hó 10-én.

(4. III. 3.)

Az országos kormány erdőigazgatósága.

Faeladási hirdetmény. 470/911. mj. sz. — Csik vármegye magánjavainak igazgatósága ezennel közhirrre teszi, hogy Csik-szentmárton község közigazgatási határában fekvő, Csik vármegye közönsége magántulajdonát képező „Uz“ és „Veresvizvölgyi“ erdőségeiben:

1. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 24332/903. számú rendeletével megadott engedély s a vármegye magánjavai igazgatótanácsának 415/909. mj. sz. a. kelt határozata alapján 3203'04 kat. holdon megbecsült 380.723 m^3 gömbölyű luczfenyő, 75.913 m^3 gömbölyű jegenyefenyő, 11.133 m^3 gömbölyű erdei fenyőhaszonfa, valamint 252.194 m^3 gömbölyű bükkhaszonfa és tűzifa 2,820.000 korona, azaz kettőmilliónyolczszázhuszezer korona.

Továbbá ugyancsak Csik-szentmárton község közigazgatási határában fekvő s Csik vármegye közönsége magántulajdonát képező „Csobányosvölgyi“ erdőségeiben:

2. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1381/906. számú rendeletével megadott engedély alapján a „Keresztes“ havasnak Sulczavölgyére hajló részén 393.55 kat. holdon megbecsült 41.888 m^3 gömbölyű luczfenyőhaszonfa és 24.134 m^3 gömbölyű bükkmű- és tűzifa 221.507 korona, azaz kettőszázhuszonegyezeröttszázhét korona.

3. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 50665/900. számú rendeletével jóváhagyott rendszeres gazdasági üzemterv szerint kihasználásra esedékes, a Csobányosvölgyére hajló „Bogársarok“ nevű erdőrész 47.25 kat. holdon megbecsült 7187 m^3 gömbölyű luczfenyőhaszonfa és 2835 m^3 gömbölyű bükkmű- és tűzifa 37.069 korona, azaz harminczhétezerhatvankilencz korona.

4. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 84972/903. számú engedélye alapján a Csik vármegye magánjavaihoz tartozó Gyergyófelsőtölgyes I. határrésében fekvő „Baraszóvölgyi“ erdőrészben mintegy 1996.80 kat. holdon összesen 95.333 tm^3 lucz- és jegenyefenyőhaszonfa, valamint 800 tm^3 bükkfára becsült fatömeg 477.000 korona, azaz négyszázhetvenhétezer korona kikiáltási árban folyó 1911. évi augusztus hó 10-én délelőtt 9 órakor a megyei magánjavak igazgatóságának irodájában — Csikszereda, vármegyeház — megtartandó nyilvános árverésen szó- és zárt írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az 1—4. alatti erdőrészek fatömege külön-külön fog a hirdetményben megjelölt sorrendbeu árverés alá bocsáttatni, de írásbeli ajánlat az egészre együttesen, az ajánlati ár külön-külön való megtevéle mellett is benyújtható.

A kikiáltási ár 10%-a bánatpénzsképen az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság kezeihez leteendő. A szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok szintén 10%-a bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral láthatók el és tartalmazniok kell egyuttal azt a kijelentést is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Elkészt s utóajánlatok nem fogadtatnak el, valamint a hirdetményben megjelölt erdőrészek fatömegei kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Az árverési általános és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közelebbi adatok mind a négy erdőrész fatöme-

gére külön-külön Csik vármegye magánjavainak igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csik vármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereda, 1911. évi május hó 27-én.

(6. II. 2.)

Az igazgatóság.

„Bóra“-féle szabadalmazott vasuti és iparvasuti kocsi- és fékrendszerei,

(17. IV. 1.)

melyek e téren új korszakot nyitottak meg, a legelsőbbrendű számos

**erdő- és bányauzemeknél legalább 50%
üzemköltségmegtakarítást eredményeztek.**

Beszerzési ára nem drágább a régi rendszerénél. Régi kocsik és fékek átalakíthatók.

Bővebb felvilágosítás:

Bóra Elemér szabadalom
tulajdonos,
az Arad-Csanádi egyesült vasutak művezetőjénél,

Honczó (Gurahoncz), Arad megye.

Pályázati hirdetés. 55/1911. képv. t. sz. — Jolsva r. t. városnál lemondás folytán megüresedett **erdőmérnöki** állásra pályázat nyittatik.

Javadalmazás 2500 korona törzsfizetés, 600 korona lakbér 300 korona faeladási jutalék, mely a törzsfizetéshez a nyugdíjba be lesz számítva, ötször 200 korona ötödéves korpótlék a törzsfizetés emeléséhez, 50 ürméter kemény tűzifa befuvarozással és szegődményi föld használata.

Nyugdíj törzsfizetés után biztosítva.

Ezen állást elnyerni óhajtók az 1879. évi XXXI. t. cz. 36. §-ában meghatározott képesítést és eddigi szolgálati alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket *f. évi augusztus hó 1-ig* Jolsva város polgármesteri hivatalához nyujtsák be.

Erdőrendezési gyakorlattal bírók előnyben részesülnek.

Az erdőtiszt szolgálati szabályzata az érdeklődőknek rendelkezésükre áll. Szabad idejében az erdőtisztnek a mérnöki gyakorlat megengedtetik. Az állás *f. évi szeptember hó 15-ig* betöltendő.

Jolsva, 1911. évi június hó 10-én.

(7. II. 2.)

Polgármester.

Néhány évi gyakorlattal bíró, akadémiát végzett, nős vagy háztartással bíró erdészszéged, ki románul is beszél, kerestetik mielőbbi belépésre. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt ajánlatok melyek vissza nem küldetnek, „Bulcsi uradalom, posta Birkis” címre kéretnek. (8. II. 2.)

Erdőmester. Néhai gróf Pálffy János hagyatékához tartozó bajmóczi uradalom 27.000 holdas erdőgazdaságában elhalálozás folytán erdőmesteri állás jött üresedésbe. Ennek folytán felhívjuk mindazokat, akik hazai erdészeti akadémiai oklevéllel bírnak és az állásra pályázni óhajtanak, hogy pályázati folyamodványukat néhai gróf Pálffy János központi irodájában Pozsony, Szilágyi-Dezső-utca 21. szám alatt legkésőbb folyó évi július hó 15-ig beterjesszék. Folyamodványában a pályázó közölje, hogy az állást mily javadalmazási feltételek mellett foglalná el. (9)

Árverési hirdetmény. 2482/1911. főszolg. szám. — Szeben vármegye nagydisznódi főszolgabíró járásába bekebelezett Felek község tulajdonát képező Riu Mare völgybe hajló Clabucet és Burcatiu erdőrészekben a m. kir. földművelésügyi miniszter ur 1911. évi 34970/I/Á/2. sz. magas rendelete alapján 408-8 kat. hold területen megbecsült mintegy 59.890 m³ haszonfa (59.803 m³ lucz-, jegenyefenyő és 87 m³ juhar, szil) és 40.337 m³ bükk-, juhar-, szil- és tűzifa Felek községhezánál zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen 1911. évi *július hó 20-án* d. u. 3¹/₂ órakor fog eladatni.

Kikiáltási ár --- --- --- 248.915 K

Bánatpénz --- --- --- 24.891 „

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Írásbeli zárt ajánlatokhoz a kiírt bánatpénz csatolandó. Az általános árverési és szerződési

feltételek az alulírt főszolgabírónál és a nagytalmácsi j. m. kir. erdőgondnoknál Nagyszebenben megtekinthetők.

Nagydisznód, 1911. évi június hó 12-én.

(10)

A főszolgabíró.

Faeladás. 116509/E. I. számhoz. — A boszniai és hercegovinai országos kormány erdőigazgatósága a Konjica és Nevesinje járásokban Crna gora I. és II., Račica és Slatnica, Grusée-Rakitnica erdőrészekben körülbelül 500.000 köbméter feketefenyő és jegenyefenyőhasznófát, továbbá körülbelül 270.000 köbméter bükkhaszon- és tűzifát tövön, versenytárgyalás útján eladja.

Az 1 koronás boszniai bélyeggel és 20.000 (huszezer) korona bánatpénzzel ellátott, lepecsételt írásbeli ajánlatok, melyek csak az eladásra kiírt egész famennyiségre vonatkozhatnak, legkésőbb 1911. évi szeptember hó 14-én délelőtt 11 óráig az alulírt orsz. kormány erdőigazgatóságánál nyújtandók be.

Az erre vonatkozó részletes hirdetmény, az ajánlati minta, valamint a versenytárgyalási feltételek az orsz. kormány erdőigazgatóságnál Sarajevóban megtekinthetők, hol kívánatra szóbeli tájékoztatások is adtnak.

Sarajevo, 1911. évi június hó 10-én.

*A boszniai és hercegovinai országos kormány
erdőigazgatósága.*

(11. III. 1.)

Tölgyfaeladási hirdetés. 716/1911. sz. — Brassó vármegyében Szentpéter község 1911. évi július hó 27-én délelőtt 10 órakor a földművelésügyi m. kir. miniszter ur őnagyméltóságának idei 20573/I/A/2. számú engedélye folytán nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen elad 2710 darab műszaki czélokra alkalmas tölgyfát, mely a hivatalos becslés szerint 5698·86 tömörköbméter kéreg- és szíjácsmentes gesztfát, 5272·47 ürköbméter hasábfát, 1307·29 ürköbméter dorongfát és 5684·48 ürköbméter galyfát és forgácsot tartalmaz és becsértéke 174.646 K 61 f, azaz egyszázhetvennégyezer-hatszáznegyvenhat K és 61 f, ami egyszersmind kikiáltási ár is.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10⁰/₀-a

Az árverezési és szerződési feltételek Szentpéter község előljáróságánál és a földvári m. k. járási erdőgondnokságnál a hiva-

talos órák alatt megtekinthetők. A majdnem egészen sík fekvésű erdő Szentpéter községtől jó úton 3, Brassó Máv. vasuti állomástól 12 és Botfalú Máv. vasuti állomástól 9 *km*-re fekszik.

Fuvarviszonyok kitűnők.

Szentpéter, 1911. évi június hó 10-én.

(12)

A községi előljáróság.

Erdész-hivatalnok egy elsőrangú részvénytársaság bükkfa-termelése részére kerestetik. Megköveteltetik a bükkmű- és tűzifa-termelés alapos ismerete. Ajánlatok eddigi működés, kor és igények megjelölésével „*Bükkerdő 899*” jeligére *Blockner J.* hirdető irodájába, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. kéretnek. (13)

Pályázati hirdetmény (erdőszolgai állásokra). 235/1911. évi e. h. szám. — A brassóvármegyei III-ik számú barcza-rozsnyói egy és X-ik számú zajzonvölgyi egy, valamint a XIII-ik számú tömösvölgyi őrzárásokban megüresedett két II-od osztályu erdőszolgai állásra ezennel pályázat nyitattik.

Javadalmazás: 1. A III-ik számú II-ik osztályu erdőszolga javadalmazása 440 K évi bér, 48 K lakbér, 36 K tűzifaátalány és 36 K ruhapénz.

2. A X-ik számú egy és XIII-ik számú két, összesen három II-od osztályu erdőszolga javadalmazása egyenként 440 K évi bér, 36 K. ruhaátalány, 48 K lakbér és 12 *ürm*³ házhoz szállítandó kemény tűzifa.

Nyugdíjintézmény fennáll!

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassó vármegye tekintetes *közigazgatási erdészeti albizottságához Brassóban*” címzendő, sajátkezűleg írt kérelmüket községi erkölcsi bizonyítvánnyal, keresztlevéllel, erőteljes, ép testalkatukat, jó látó-, halló- és beszélőképességüket igazoló orvosi bizonyítvánnyal és esetleg eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelve a *brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz f. évi július hó 20-ig nyújtásuk be.*

A hiányosan felszerelt és a határidőn túl beérkezett kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Brassó, 1911. évi június hó 17-én.

(14)

A m. kir. állami erdőhivatal.

Pályázat. A nagyvárad iat. szert. nagyprépostsági uradalomban egy erdőgyakornoki állás üresedett meg, mely 1600 korona évi fizetéssel és egy évi próbaszolgálat után bekövetkező véglegesítés esetén nyugdíjosultsággal van egybekötve.

Jelentkezők tartoznak a nagyméltóságu dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. t. nagyprépost urhoz czimzett kérvényeiket legkésőbbben a f. évi augusztus hó 7-ig alulirotthoz beküldeni. A kérvényhez keresztlevél, a selmeczbányai m. kir. erdészeti főiskola teljes elvégzését bizonyító leczkekönyv, ép, erős testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, és ha az illető pályázó már szolgálatban van, szolgálati és erkölcsi bizonyítvány melléklendő.

Nagyvárad, 1911. évi junius hó 17-én.
(15. II. 1.)

Török László s. k.
prépostsági erdőmester.

Utánnnyomás nem díjaztatik.

Mint erdő- és jóságkezelő, ellenőr, erdész, kastélykezelő vagy titkár állást keres Magyarországon megbízható, 48 éves erdőtiszt, osztrák államvizsgával; a német és tót nyelvet beszéli, az idevágó szakmákban teljesen jártas, elsőrendű ajánlatokkal bír, józan és lelkiismeretes. Rögtön szolgálatba léphet. Szives ajánlatokat kér Götzelmann Gottfried Graz, Reitschulgasse 12. Közvetítés díjaztatik. (16)

Termelt hántott fenyőműhasáb- (cellolosefa), fenyőtüzifa és fenyőhaszonfaeladás. 38652/1911/I/B/1. szám. A lipotújvári m. kir. főerdőhivatalnál az alább megnevezett erdőgondnokságokban kitermelt és rakodókra kihozott következő faanyagok kerülnek az alábbi csoportosítás szerint zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra:

I. csoport. (Vichodnai erdőgondnokság.) 116 űrm^3 fenyőhasáb- és dorongtüzifa, kikiáltási ár 3 K 40 fillér és 115 űrm^3 fenyőműhasáb, kikiáltási ár 5 korona. Bánatpénz 100 korona.

II. csoport. (Vichodnai és maluzsinai erdőgondnokság.) 152 űrm^3 fenyőműhasáb Vichodnán, kikiáltási ár 8 K 50 fillér, 2204 űrm^3 fenyőhasáb- és dorongtüzifa Maluzsinán, kikiáltási ár 5 K 40 fillér, 914 űrm^3 fenyőműhasáb Maluzsinán, kikiáltási ár 7 korona. Bánatpénz 2000 korona.

III. csoport. (Oszadai erdőgondnokság.) 1993 űrm^3 fenyőhasáb-

és dorongtüzifa, kikiáltási ár 5 K 40 fillér, 1012 $\text{ü}m^3$ fenyőmúhasáb-, kikiáltási ár 7 K 50 fillér. Bánatpénz 1850 korona.

IV. csoport. (Szvarini erdőgondnokság.) 110-92 tm^3 vörös-fenyőhaszonfa. Kikiáltási ár 25 cm középmérmőig 21 korona, 26 cm -en felül 24 korona, 23.75 tm^3 erdeifenyőhaszonfa. Kikiáltási ár 25 cm középmérmőig 17 K 50 fillér, 26 cm felül 20 korona. Bánatpénz 320 korona.

Ajánlatok az egyes eladási csoportok összes faanyagára tehető csoportonként, vagy pedig több csoportra is egy ajánlaton.

Az ajánlatok, melyek legkésőbbben 1911. évi július hó 6-ikán délutáni 5 óráig nyújtandók be a lipitújvári m. kir. főerdőhivatalnál, július hó 7-én délelőtt 10 órakor fognak a főerdőhivatal helyiségében nyilvánosan felbontatni.

Az árverési feltételek, az ajánlati ürlap és boríték a lipitújvári főerdőhivatalnál beszerezhetők.

Budapest, 1911. évi június hóban.

(18)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Pályázati hirdetmény. Egy nagyobb nyugatmagyarországi hitb. uradalom pályázatot hirdet *fűrészvezetői* állásra.

A pályázótól megkívántatik néhány évi gyakorlat a fűrész kezelésénél, hogy az illető a fűrészüzem minden ágában jártas legyen, továbbá a német, magyar és a tót nyelv tökéletes bírása.

Természetbeni lakáson kívül javadalmazása évi 2400 K törzsfizetés, mely minden 3-ik évben 2%-kal emelkedik. Az állás nyugdíjképes.

Szakképzett erdészek előnyben részesülnek.

A pályázatok az Erdészeti Lapok kiadóhivatalához intézendők.

(19)

Faeladási versenytárgyalás elhalasztása. 39307/1911/I/B/1. szám. — A lugosi erdőigazgatóság kerületében eladásra kijelölt faállományoknak értékesítése iránt a folyó évi 36073. szám alatt közzétett hirdetmény szerint folyó évi július hó 5-én a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál megtartani kívánt versenytárgyalást a folyó évi július hó 20-ikára délelőtt 10 órára halasztom el.

Ajánlatok a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz július hó 19-ike délutáni 5 órájáig mutatandók be.

Budapest, 1911. évi június hó 21-én.

(20)

Földmivelésügyi miniszter.

Fenyőfaeladási hirdetmény. Gróf Andrássy Dénes krasznahorkaváraljai uradalmi erdőhivatala zárt írásbeli ajánlatok útján eladja:

1. a gömörvármegyei *Szabados* (Feketelehota) község határában fekvő „Humenecz” nevű uradalmi erdőben az 1911., 1912. és 1913. években kihasználás alá kerülő évi 6·52 kat. holdnyi vágásterületen vevő által kitermelendő jegenye- és luczfenyőszálfát. Az évi átlagos szálfatermés 2000 köbméterre becsülhető, melyből mintegy 4⁰/₀ 10—15 *cm*, 30⁰/₀ 16—28 *cm* és 66⁰/₀ 28 *cm*-en felüli középátmérőjű. Az összes faállománynak mintegy 75⁰/₀-a jegenye- és 25⁰/₀-a luczfenyő.

Kikiáltási árak: a vágásban, döntött állapotban felméréndő,
 10—15 *cm* középátmérőjű szálfákért köbméterenként 4 korona,
 16—28 ” ” ” 7 ”
 28 *cm*-en felüli ” ” ” 8 ”

A zárt írásbeli ajánlatokhoz 1000 K, azaz egyezer K bánatpénz csatolandó.

2. Fentnevezett uradalmi erdőhivatal ugyancsak zárt írásbeli ajánlatok útján áruba bocsátja

a gömörvármegyei *Dénes* (Uhorna) község határában fekvő „Zelenákó” nevű uradalmi erdőben az 1911., 1912. és 1913. években kihasználás alá kerülő évi 10·77 kat. holdnyi vágásterületeken, vevő által kitermelendő jegenye- és luczfenyőszálfát. Az évi átlagos fatermés 1500 köbméterre becsülhető. Az összes faállománynak mintegy 95⁰/₀-a jegenye- és 5⁰/₀-a lucfenyő, melyekből mintegy 20⁰/₀ 10—15 *cm*, 70⁰/₀ 16—28 *cm* és 10⁰/₀ 28 *cm*-en felüli középátmérőjű.

Kikiáltási árak: a vágásban, döntött állapotban felméréndő
 10—15 *cm* középátmérőjű szálfákért köbméterenként 5 korona,
 16—28 ” ” ” 8 ”
 28 *cm*-en felüli átmérőjű ” ” 10 ”

A zárt írásbeli ajánlatokhoz 700 (hétszáz) korona bánatpénz csatolandó.

Az 1. és 2. alatti fahozamok külön-külön adatnak el; miért is azokra külön-külön ajánlatok adandók be. Mindkét fára szóló ajánlatok, melyekben a vételárak a fenti vastagsági osztályok szerint köbméterenként ajánlandók fel, legkésőbb *1911. évi július hó 10-én* délelőtt 10 óráig alulírt uradalmi erdőhivatalhoz Krasznahorkaváralján (posta helyben, vasuti állomás: Rozsnyó, Gömör megye) benyújtandók.

A részletes árverési és szerződési feltételek alulírt uradalmi erdőhivatalnál Krasznahorkaváralján és ezenkívül a szabadosi fára vonatkozólag az uradalmi erdőgondnokságnál Csetneken, a dénesi fára vonatkozólag pedig az uradalmi erdőőrnél Dénesen (vasuti állomás: Szomolnokhutta) megtekinthetők.

Krasznahorkaváralja, 1911. évi július hó 17-én.

(21) *Gróf Andrássy Dénes uradalmi erdőhivatala.*

Tölgyfaeladási hirdetmény. Gróf Andrássy Dénes krasznahorkaváraljai uradalmi erdőhivatala zárt írásbeli ajánlatok útján eladja

a gömörvármegyei Krasznahorkaváralja, Andrási, Dernő, Kiskovácsvágása, Várhosszurét és Jólész községek határában fekvő uradalmi erdőkben (összesen 9 különálló vágásterületen) eladó uradalom által az 1911. évben már kitermelt, valamint ugyanott az 1912. és 1913. években kitermelendő és vevőnek a vágásban, döntött állapotban felmérve átadandó összes tölgyszálfát, melynek évi fatömege mintegy 3000—3500 köbméterre tehető és melyből mintegy 35% 10—20 cm, 50% 21—30 cm, 12% 31—40 cm és 3% 40 cm-en felüli középátmérőjű.

Kikiáltási árak:

a 10—20 cm középátmérőjű szálfáért köbméterenként 10 korona,	
" 21—30 " " " " " 15 "	
" 31—40 " " " " " 22 "	
" 40 cm-en felüli " " " " " 26 "	

mely árakon felül az átvett szálfák után tényleg felmerült termelési költségek is vevő által megtérítendőek.

Az írásbeli ajánlatok, — melyekben a vételárak a fenti vastag-

sági osztályok szerint köbméterekben ajánlandók fel, — 3000 (háromezer) korona bánatpénzzel ellátva, legkésőbb 1911. évi július hó 10-én délelőtt 10 óráig az uradalmi erdőhivatalnál Krasznahorkaváralján (Gömör megye) benyújtandók.

A részletes árverési és szerződési feltételek ugyanezen erdőhivatalnál megtekinthetők.

Krasznahorkaváralja, 1911. évi június hó 17-én.

(22) *Gróf Andrássy Dénes uradalmi erdőhivatala.*

Pályázati hirdetés. 7489/1911. tan. sz. — Rózsahegy rend. tan. városnál a lemondás folytán megüresedett vlkolinneci erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Javadalmazás: Havi utólagos részletekben fizetendő 720 K évi bér, természetbeni lakás ideiglenesen Fehérpatakon s azután a védkerületben építendő új erdőőri lakban. Szabad fűtés, 2 drb. szarvasmarha szabad legeltetése és évenként egy rend egyenruha.

Azon esetben, ha az erdőőri nyugdíjintézmény a városnál létesítetik, a kinevezendő erdőőr abba köteles belépni.

A sajátkezűleg irandó és Rózsahegy város polgármesteréhez folyó évi július hó 20-áig benyújtandó pályázati kérvények kellékei: az erdőtörvény 37. §-ában megszabott minősítés, a magyar és tót nyelvekben való jártasság és testi épiséget igazoló orvosi bizonyítvány.

Az állás folyó évi augusztus hó 1-én mulhatatlanul elfoglalandó.

Rózsahegy, 1911. évi június hó 23-án.

(23) *Polgármesterhelyettes.*

Termelt tölgy- és fenyőhaszonfadeladás. 3390/1911. szám. — A beszercebányai erdőgondnokságnál termelt 1104·37 m^3 fenyőhaszonfa négy eladási csoportra megosztva, az erdőbádonyi erdőgondnokságnál termelt 83·09 m^3 tölgybányafa, 80·17 m^3 tölgyhaszonfa, 1025 folyóméter fenyőrudfa, 136·25 m^3 jegenyefenyőhaszonfa és 312·08 m^3 erdeifenyőhaszonfa hét eladási csoportra megosztva, végül a zólyomi erdőgondnokságnál termelt 64·87 m^3 tölgyhaszonfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok, melyek legkésőbb 1911. évi július hó 10-én déli

12 óráig nyújtandók be alulírott erdőigazgatóságnál, 1911. évi július hó 11-én fognak Besztercebányán az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, a faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, ajánlati űrlap és boríték alulírott erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Besztercebánya, 1911. évi június hóban.

(24)

M. kir. erdőigazgatóság.

Hirdetmény. 2148/1911. sz. — Vizakna város tanácsa a város tulajdonát képező, a vizaknai vasuti állomástól 10 kilométernyire fekvő erdejében idei téli vágásu 150 darab kéregnélkül mérve 205 köbméterre becsült tölgyszálfáját, melyből mintegy 110 köbméter kádárfára alkalmas, 1911. évi július hó 27-én a városház tanácstermében délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános szó- és írásbeli ajánlatok útján a legtöbbet ígérőnek eladja.

Kikiáltási ár: 4500 korona.

Bánatpénz: 450 korona.

Utó-, valamint a becsáron alóli ajánlatok nem fogadtatnak el.

Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt Vizaknán a városi tanácsnál megtekinthetők

A fák hossza legnagyobb részt 6—9 méter között, közep-vastagsága 41—69 cm között van.

Vizakna, 1911. évi június hó 17-én.

A városi tanács:

(25)

Ambrus Károly, polgármester.

Verseny tárgyalási hirdetmény. A Susákon (Fiume mellett) felépítendő kir. erdőhivatali épület építésére nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Kiadásra kerülnek a susáki kir. erdőhivatal épületének felépítésével kapcsolatos összes építkezési munkálatok az alábbi munkacsoportok szerint, ugymint:

I. Föld-, kőműves és elhelyező munka.

II. Aszfaltelszigetelő munka.

III. Kőfaragó munka.

- IV. Ácsmunka.
- V. Tetőfedő munka.
- VI. Facement-tetőfedő munka.
- VII. Vasmunka.
- VIII. Betonmunka.
- IX. Burkoló munka.
- X. Padozati munka.
- XI. Bádogos munka.
- XII. Szobafestő munka.
- XIII. Szobrász munka.
- XIV. Asztalos, lakatos és mázoló munka.
- XV. Üveges munka.
- XVI. Redőnymunka.
- XVII. Esslingeni redőnymunka.
- XVIII. Kályhás munka.
- XIX. Takaréktűzhely munka.
- XX. Villámhárító-berendezési munka.
- XXI. Villamos csengő berendezési munka.
- XXII. Vizvezeték, gázvezeték, csatornázás.
- XXIII. Felvonó (lift) elkészítési munka.
- XXIV. Kerítés munka.
- XXV. Előlépcsőzeti munka.

Ajánlat minden munkacsoportra külön-külön, vagy az összes építési munkálatokra együttesen is tehető. Vállalkozók minden kárpótlás nélkül tűrni tartoznak, hogy ajánlataikból az ajánlati összeg 50%-ig bármely munkanemek vagy munkacsoportok esetleg kivehetők és más vállalkozónak kiadhatók legyenek.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és a pályázati feltételekben körülírt módon kiállított írásbeli ajánlatok a susáki kir. erdőhivatalnál az 1911. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 11 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatok alapjául szolgáló pályázati feltételek, továbbá az általános építési feltételek, a részletes (műszaki) feltételek, a szerződés tervezete, a használandó ajánlatminta, valamint az ajánlati költségvetés mintája és az építési tervek és rajzok a susáki kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetőleg a pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlat és az ajánlati

költségvetés mintája együttesen 20 (husz) koronáért ugyanott beszerezhetők.

A munkálatok 1912. évi augusztus hó végéig teljesen elkészítendő.

Ajánlattevő tartozik az ajánlati összeg 5 (öt) százalékával egyenértékű bánatpénzt a susáki kir. erdőhivatal házipénztáránál vagy bármely más állami pénztárnál készpénzben, vagy a kincstárilag elfogadhatónak jelzett értékpapirokban letenni és az erre vonatkozó letéti nyugtát vagy postai feladóvevényt az ajánlathoz csatolni.

Budapest, 1911. évi június hó.

(26)

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Pályázat erdőőri állásra. 62/1911. sz. — A szepesi püspökség és kápt. kisidai (Abauj-Torna vármegye) erdőgondnokságának kisidai védkerületében egy II. oszt. erdőőri állás töltendő be.

Ezen állás illetményei következők:

Nyugdíjba beszámítandó 540 korona évi fizetés, 1 kat. hold szántóföld, 14 *űrm* házhoz szállított tűzifa, 3 darab szarvasmarhatartás, szabad lakás kerttel.

Az állás azonnal elfoglalható.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ának megfelelően felszerelt kérvényeiket fenti erdőgondnoksághoz folyó évi július hó végéig nyújtsák be.

Megjegyeztetik, hogy az első év próbaszolgálatnak tekintetik s megfelelő viselet mellett illető előléptetésre számíthat.

Előnyben részesül, ki a tót nyelvben is járatos s ki a szolgálatát előbb elfoglalhatja.

Kisida, 1911. évi június hó 20-án.

(27)

Nagy József
urad. főerdész.

Hirdetmény. Egy külföldi állam részére bármily *kiterjedésű ősi tölgyfaerdő* megvételre *sürgősen* kerestetik. *Ajánlatok a Miskolczy Agrár Bank r.-t. Miskolcz küldendő.* (28)

Pályázat. 960/1911. szám. — A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolán kinevezés folytán megürült erdőrendezéstani tanszék betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek.

A tanszékkel az erdőrendezés, az erdőbecslés, az erdőérték-számítás és az erd. statisztika és adminisztráció előadása egybe van kötve.

Ha a folyamodó a VII. fizetési osztályba neveztetik ki rendes tanárnak, a javadalmazás a VII., ha pedig a VIII. fizetési osztályba neveztetik ki rendkívüli tanárnak, a javadalmazás a VIII. fizetési osztályban rendszeresített illetményekből s mind a két esetben a biztosított ötödéves korpótlékokból fog állani. A rendkívüli tanári alkalmazás ideiglenes; a VII. fizetési osztályba kinevezett rendes tanár 10 évi kifogástalan s eredményes szolgálat után elnyeri a VI. fizetési osztálylyal egybekötött javadalmazásra és személyi pótlékra való igényt.

A kinevezett folyamodó a tanszéket szükség szerint azonnal, de legkésőbb az 1911/1912. tanév kezdetén köteles elfoglalni.

Felhivom mindazokat, akik ennek az állásnak elnyeréseért pályázni kívánnak, hogy egészséges voltukat, végzett tanulmányait, képzettségüket, eddigi foglalkozásukat s irodalmi működésüket igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodványukat, ha államszolgálatban állanak, előjáróságuk útján, különben pedig az illetékes főispán útján f. évi július hó 22-ig a nagyméltóságu m. kir. földművelésügyi minisztériumra czimezve, a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola rektoránál nyujtsák be.

Később benyújtott folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Selmeczbánya, 1911. évi június hó 28-án.

(29)

Dr. Fodor
rektor.

Az „Erdészeti Lapok“ 1911. évi XIII. füzetének tartalma :

	Oldal
Erdőgazdasági kérdések. (Befejezés)	711
<i>Jákói Géza</i> : Levél a szerkesztőhöz	717
A magyar erdészet a turini nemzetközi kiállításon	721
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. I. Közlemény hadi czélokra és alkalmas teherautomobilok szubvencionálása tárgyában. — II. Közlemény elveszett erdőőri bizonyítvány tárgyában	725
KÜLÖNFÉLÉK. Személyi hir. — Kitüntetett erdőgondnok. — Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület látogatása. — A zágrábi erdészeti akadémia egyenjogúságának elismerése. — Máramaros vármegye az erdőőri szolgálat államosítása érdekében. — Bóra-rendszerü szab. asztallapos és szálfá-szállítókosci és csoportfék	727
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből	736
HIRDETÉSEK	I—XVI

